

10.5.2017

Konsortioyhmän kokous 10.5.2017

Aika Keskiviikko 10.5.2017 klo 13.00–16.00

Paikka Kansalliskirjasto, kokoushuone Kaneli (V520), Kaikukatu 4, Helsinki

Paikalla

Arkistonjohtaja Outi Hupaniitty, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (puheenjohtaja)
Kirjastonjohtaja Minna Niemi-Grundström, Tampereen yliopiston kirjasto, etäyhteydellä
Informaatikko Hannu Hahto, Tampereen ammattikorkeakoulun kirjasto, etäyhteydellä
Johtava suunnittelija Matti Sarmela, Kirjastot.fi
Palvelupäällikkö Mika Salokangas, Kansalliskirjasto
Apulaisjohtaja Mikko Kuutti, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
Yli-intendentti Ismo Malinen, Museovirasto
Arkisto- ja kirjastopäällikkö Hanna-Leena Paloposki, Kansallisgalleria
Tutkija Tuomas Myrén, Helsingin kaupungin museo
Museolehtori Sanna Valoranta-Saltikoff, Pedaali ry

Poissa

Yksikön päällikkö Outi Örn, Valtioneuvoston tietotuki- ja julkaisuyksikkö
Johtaja Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto, kirjastoverkkopalvelut
Koordinaattori Maija Hupli, Yle arkisto
Projektipäällikkö Sanna Marttila, Open Knowledge Finland
palvelusuunnittelija Susanna Eklund, Kansalliskirjasto

Kutsutut asiantuntijat

Ylitarkastaja Miia Herrala, Kansallisarkisto
koulutussihteeri Mia Mansaré, Kansalliskirjasto (sihteeri)
palvelusuunnittelija Anna Niemelä, Kansalliskirjasto
johtava käytettävyyssuunnittelija Riitta Peltonen, Kansalliskirjasto
kehittämispäällikkö Erkki Tolonen, Kansalliskirjasto

1. Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja asialistan hyväksyminen

Esitys

Avataan kokous. Puheenjohtaja toteaa osallistujat: Kansallisarkiston edustaja konsortioyhmässä vaihtuu: Varsinaiseksi jäseneksi Markku Mäenpään sijaan tulee ylitarkastaja Miia Herrala. Varajäsenenä jatkaa Tomi Ahoranta.

Asialista hyväksytään.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.01 ja totesi osallistujat. Todettiin, että Miia Herralan nimitys konsortioyhmään etenee vielä Kansalliskirjaston johtokunnan hyväksyttäväksi. Asialista hyväksyttiin.

2. Finnan tilannekatsaus

Esitys

Erkki Tolonen esittelee Finnan tilannekatsauksen. Liite 1: [Finnan tilannekatsaus](#)

10.5.2017

Käsittely

Ohjeet kirjastoille virheellisten kuvailutietojen etsimiseen ja korjaamiseen löytyvät osoitteesta <https://foorumi.kiwi.fi/t/tietueiden-ongelmista-tietoa-finnan-indeksissa/>

Esityksessä todettiin, että valtionapua saavista arkistoista 35 % on nyt Finnan piirissä. On kuitenkin mahdollista, että lukuun on sisällytetty todellisuudessa myös valtionavun ulkopuolisia organisaatioita. Laskenta- ja lukujen esitystapaa arkistojen osalta on syytä tarkentaa.

3. Finna.fi:n ulkoasu-uudistus

Esitys

Kansalliskirjaston johtava käytettävyyssuunnittelija Riitta Peltonen esittelee Finna.fi:n ulkoasu-uudistusprojektia. Liite 2: [Finnan ulkonäköuudistus](#)

Käsittely

Ennen ulkoasu-uudistusta ei järjestetä erillistä sektorien kuulemiskierrosta, vaan uudistus tehdään tällä hetkellä olemassaolevien tietojen pohjalta kesän ja syksyn 2017 aikana.

Keskusteltiin aineistoa kontekstualisoivasta materiaalista (esimerkiksi biografiat, taustatiedot elokuvista jne.) sekä kokoelmasivuista ja siitä olisiko niiden tyylisiä sisältöjä mahdollista saada Finnaan. Todettiin, että näitä asioita on syytä pohtia, mutta ne eivät kuulu ulkoasu-uudistusprojektin piiriin.

Todettiin, että ulkoasu-uudistus tulee hyvään aikaan, koska Finnan käyttö lisääntyy jatkuvasti. Olisi myös tärkeää muistaa miettiä käytettävyyttä nimenomaan loppukäyttäjälähtöisesti, ei niinkään organisaatioiden ehdoilla.

Finnassa on tavoitteena tehdä käytettävyysskehitystä jatkossa ketterämmin, ja esimerkiksi käyttäjätetit voivat tulevaisuudessa olla kevyemmin järjestettyjä tilaisuuksia, joita tehdään kehityksen ohessa ja tukena jatkuvasti.

Myös välilehtiin ja niiden analytiikkaan liittyvät asiat ovat uudistuksen agendalla. Tällä hetkellä kirjastojen omissa näkymissä olevien välilehtien käytöstä ei saada tilastoja.

4. Yleisten kirjastojen mukaantulo

Esitys

Anna Niemelä esittelee yleisten kirjastojen mukaantulon etenemistä. Liite 3: [Yleisten kirjastojen mukaantulo](#).

Käsittely

Todettiin, että Kansalliskirjasto ei ole saanut yhteyttä PrettyLib-järjestelmän ylläpitäjätahoon keskustellakseen järjestelmän yhteensopivuudesta Finnan kanssa. Muilla Suomen yleisten kirjastojen käyttämällä kirjastojärjestelmillä on joko olemassa rajapinnat Finnaan tai niiden rakentaminen ollaan aloittamassa lähiaikoina.

5. Tilannekatsaus AHAA-hankkeeseen

Esitys

Miia Herrala esittelee AHAA-hankkeen tilannekatsauksen. Liite 4: [AHAA-hankkeen tilannekatsaus](#).

Käsittely

AHAA:n eteneminen on Finnan kehityksessä korkeimmalla mahdollisella prioriteetilla, joten vaikka tarkka työmäärä ei ole vielä tiedossa, ajaa se muiden asioiden ohi hankkeen edetessä.

6. Avoin data ja uudet käyttötavat

Esitys

Erkki Tolonen esittelee Finnan uusia käyttötapoja. Liite 5: [Uudet käyttötavat](#).

Käsittely

Ei keskustelua.

7. FIRI-väliarviointi Finnan osalta

Esitys

Keskustellaan Suomen Akatemian kansallisten tutkimusinfrastruktuurien väliarvioinnista ja erityisesti arviointiin kuuluvasta toimintasuunnitelmasta, joka ulottuu vuoteen 2022 saakka. Erkki Tolonen alustaa. Liite 6: [Finna ja FIRI-väliarvointi](#).

Käsittely

Finnan mukanaolo tutkimusinfrastruktuurin tiekartalla vahvistaa Finnan roolia ja vakuuttaa päättäjiä Finnan tärkeydestä.

Keskusteltiin siitä, että kokoteksti-indeksointi avaisi Finnaa enemmän metatietovarannosta aineistovarannoksi. Toistaiseksi kuitenkin sellaista aineistoa, jolla tätä voitaisiin testata, on tarjolla vähän (vaatii aineistolta CC0-lisenssiä).

KAVI:n aineistojen myötä Finnaan saatiin videoaineistoja, mutta äänitiedostoille ei käyttöliittymässä ole vielä soitinta. Tulevaisuudessa ajankohtaiseksi saattavat tulla myös 3d-aineistot, kun esimerkiksi museot skannaavat esineitä 3d-muotoon.

8. Tietosuoja-asetuksen tilanne

Esitys

Outi Hupaniittu kertoo lyhyesti EU:n tietosuoja-asetuksen tämänhetkisestä tilanteesta.

Käsittely

EU:n tietosuoja-asetuksen oli määrä mennä toukokuun lopussa eduskuntaan, mutta tämän hetkisen tiedon mukaan toukokuun loppuun mennessä valmiiksi saadaan vasta mietintö. On mahdollista, että asia etenee kesällä, joten organisaatioiden on syytä pysyä asian suhteen valppaina myös kesäkuukausien aikana.

Luonnosten perusteella tilanne vaikuttaa muistiorganisaatioiden näkökulmasta jokseenkin hyvältä, mutta todellinen tilanne nähdään vasta kun lopullinen teksti valmistuu. Olisi tärkeää, että myös lain ilmaisu ja tulkinta olisivat mahdollisimman yksiselitteisiä.

Keskusteltiin siitä, kuinka esim. valokuvien luokittelu arkaluontoiseksi henkilötiedoksi vaikeuttaa muistiorganisaatioiden aineistojen saattamista verkkoon saataville. Asiassa tulisi mahdollisesti lobata päättäjiä, jotta muistiorganisaatioiden näkökulma saataisiin esille.

9. Konsortiorryhmän vuosikellon tarkistaminen

Esitys

Tarkistetaan konsortiorryhmän vuosikello, Anna Niemelä alustaa.

10.5.2017

Käsittely

Ei täydennettävää vuosikelloon.

10. Tiedotusasiat

Tapahtumia:

- Yleisten kirjastojen Finna-asiantuntijapäivä Turussa pe 5.5. (korvaa yleisten kirjastojen sektoritapaamisen)
- Muut sektoritapaamiset toukokuussa
  - o Museot ke 17.5.
  - o Korkeakoulukirjastot 18.5.
  - o Arkistot 19.5.
- Kirjastopäivät Jyväskylässä 7.-9.6., mukana tietoiskut Finnasta ja Melindasta

11. Muut asiat

Seuraava konsortior yhmän kokous järjestetään keskiviikkona 13.9.2017, klo 13-16 Kansalliskirjaston Leipätehtaan tiloissa (kokoushuone Kaneli, 5. krs, Kaikukatu 4, Helsinki).

12. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15.01.

LIITTEET:

Liite 1: Finnan tilannekatsaus:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/80151439/Finna_tilannekatsaus_konsortio_10-05-2017.pdf?api=v2

Liite 2: Finnan ulkonäköuudistus:

<https://www.kiwi.fi/download/attachments/80151439/Finna%20ulkona%CC%88kakouudistus.pdf?api=v2>

Liite 3: Yleisten kirjastojen mukaantulo:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/80151439/Yleisten%20mukaantulo_konsortior yhma%CC%8820170510.pdf?api=v2

Liite 4: AHAA-hankkeen tilannekatsaus:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/80151439/2017_05_10_Finna_Konsortior yhma%CC%88_AHAA.pdf?api=v2

Liite 5: Uudet käyttötavat:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/80151439/Uudet_kayttotavat_konsortio_10-05-2017.pdf?api=v2

Liite 6: Finna ja FIRI-väliraportti:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/80151439/Finna_ja_Firi_10-05-2017.pdf?api=v2